

Dawna szkoła fryderycjańska przestała straszyć. Po odnowieniu elewacji wygląda jak nowa... chociaż ma 250 lat!

informator samorządowy

Łącznik zielonogórski

nr 36 (184) 7 października 2016

www.LZG24.pl

- Biurokracja skutecznie krępuje polską naukę, na poziomie ministerialnym już uprościliśmy przepisy, teraz czas na uczelniane senaty, aby przeprowadziły podobny zabieg. Liczę na prof. Tadeusza Kuczyńskiego, także nauka zielonogórska powinna wyzwać się z nadmiernie krępujących przepisów - wicepremier Jarosław Gowin zwrócił się do rektora UZ.

>> 7

INWESTOR Z BAWARII ZATRUDNI 400 OSÓB

Jest się z czego cieszyć. Firma Ideal Automotive z Bawarii wybuduje w Zielonej Górze zakład obsługujący największe koncerny samochodowe. – Inwestycja łącznie kosztować będzie ok. 60 mln zł i docelowo pracę znajdzie tutaj 400 osób – oficjalnie ogłosili we wtorek prezes Ideal Automotive Stefan Frey i prezydent Janusz Kubicki.

Więcej >> 2-3

Wszyscy są zgodni - bez dobrej współpracy inwestora, miasta i Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej inwestycja nie ruszyłaby tak szybko. Bamberg w Bawarii, przed fabryką Ideal Automotive. Od lewej: wiceprezydent Dariusz Lesicki, wiceprezes KSSSE Stanisław Iwan, prezes Ideal Automotive Stefan Frey i prezydent Janusz Kubicki.

Fot. Krzysztof Grabowski

JANUSZ KUBICKI

prezydent Zielonej Góry

- Bardzo się cieszę. To wielki sukces. Przez wiele lat ciężko pracowaliśmy, szukając inwestorów i budując Lubuski Park Przemysłowo-Technologiczny w Nowym Kisielinie. Nieocenione jest wsparcie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Wiele osób wątpiło, czy mi się uda. Jak widać, trzeba być wytrwałym. Wszyscy chcieli inwestora, który będzie zatrudniał setki osób. I mamy takiego inwestora. Będzie wiele nowych miejsc pracy. Na dodatek inwestor kupił taką działkę, że może rozbudować zakład i zwiększyć zatrudnienie do 800 osób. Mam nadzieję, że tak się stanie.

W ZIELONEJ GÓRZE

Wystawa na urodziny żuźla

Plastry, kevlary i kaski legend można zobaczyć z bliska na wystawie otwartej z okazji 70-lecia zielonogórskiego żuźla, w budynku klubowym przy W69.

Wśród eksponatów są m.in. puchary zdobywane przez zielonogórskich żuźlowców w Polsce i na świecie, a także dawne programy i zdjęcia przekazane przez Piotra Żeromskiego, syna zielonogórskiego żuźlowca Stefana

Żeromskiego, który wraz z drużyną zdobył trzy razy Mistrzostwo Polski. Miłośnicy czarnego sportu mogą obejrzeć wiele zdjęć z lat 80. i 90. Do podziwiania wystawiono części starych ekwipunków, czyli dawne kevlary, „skóry” Piotra Protasiewicza, plastry oraz szaliki udostępnione przez prywatnych kolekcjonerów. Wystawę można oglądać do piątku, 14 października, w godz. od 10.00 do 18.00. Grupy zorganizowane proszone są o wcześniejsze zgłoszenia pod numerem 68 453 89 11. Wstęp jest bezpłatny.

Więcej informacji na www.falubaz.com.

(kg)

Zdjęcia Krzysztof Grabowski

W ZIELONEJ GÓRZE

Kibicuj szczypiornikom!

W sobotę i niedzielę (7-8 października), w hali Centrum Rekreacyjno-Sportowego odbędzie się międzynarodowy turniej towarzyski w piłkę ręczną kobiet. Oprócz ekipy biało-czerwonych udział wezmą drużyny Szwecji, Islandii oraz Słowacji. W piątek Polki zmierzą się z naszymi południowymi sąsiadkami, będzie to debiut Leszka Krowickiego w roli trenera kadry narodowej. W sobotę rywalkami naszej drużyny będą Szwedki - gospodynie grudniowych mistrzostw Europy lub Islandki - turniej rozgrywany będzie bowiem w formule Final 4. Plan turnieju: piątek, 16.00 - mecz Islandia - Szwecja, 18.10 - Polska - Słowacja; sobota, 13.30 - mecz o trzecie miejsce, 15.40 - finał.

(red)

WRACULI

W sobotę Bieg Raculan

Po raz ósmy odbędzie się Bieg Raculan. Miejscem zmagania będzie „Orlik” przy ul. Racula-Witosy. Rywalizację podzielono na pięć kategorii wiekowych: przedszkole - rocznik 2010 i młodsi (dystans 150 m), szkoła podstawowa klasy I-III - rocznik 2009-2007 (250 m) i IV-VI - rocznik 2006-2004 (800 m), gimnazjum - rocznik 2003-2001 (1.200 m) oraz open (6.000 m). Biuro zawodów będzie czynne w sobotę, 8 października, od godz. 9.30. Start pierwszej grupy o 11.00. Dla pierwszych trzech zawodników z każdej kategorii przewidziano medale i dyplomy, a dla zwycięzców nagrody. Po zakończonym biegu dla wszystkich kielbaska z grilla i soczek. Projekt współfinansowany przez miasto Zielona Góra.

(kg)

W ZIELONEJ GÓRZE

Dni Otwarte Lumelu

Dni zaczną się w tę sobotę, 8 października, o godz. 9.00. Potrwają do 14.00. W zakładzie, przy ul. Słubickiej 1, tuż za urzędem celnym, organizatorzy pokażą wydział konstrukcyjny, odlewnię z piecem szybowym, przemysłowy rentgen sprawdzający jakość gotowych odlewów, wystawę produktów oraz stanowiska edukacyjne. W drugim zakładzie, przy ul. Sulechowskiej, zobaczymy nowoczesną linię do montażu elektroniki, stanowiska do kontroli optycznej oraz testowania urządzeń. Również i tu zostaną przygotowane stanowiska edukacyjne oraz wystawa supernowoczesnych produktów. Bezpłatny transport umożliwi podróż pomiędzy jednym i drugim zakładem.

(pm)

W ZIELONEJ GÓRZE

Podróż po Europie

W czwartek, 13 października, możesz odbyć pasjonującą podróż po Europie... nie ruszając się z Zielonej Góry. Z okazji Europejskiego Dnia Języków, biblioteka obcojęzyczna WiMBP im. C. Norwida oraz Punkt Informacji Europejskiej „Europe Direct” zapraszają do Sali Dębowej biblioteki przy al. Wojska Polskiego. O godz. 17.00 - „Paryż i Londyn w innej odsłonie” - spotkanie z podróżnikiem Włodzimierzem Kołodziejskim. - Zapraszamy w nową podróż, aby odkryć to, co dotąd było nam nieznane - mówią organizatorzy. Po spotkaniu rozstrzygnięcie konkursu „Pocztówka z europejskich wakacji”. O godz. 18.30 - projekcja filmu „O pomocy w Paryżu” Woody'ego Allena. Wstęp bezpłatny.

(dsp)

PIÓRKIEM CEPERA >>>>

W ekspresowym tempie

Niemcy z Ideal Automotive działają w niewiarygodnym tempie. W Zielonej Górze pierwsze rozmowy rozpoczęli pod koniec zeszłego roku. Dwa tygodnie temu kupili 8 hektarów ziemi. We wtorek otrzymali od Stanisława Iwana pozwolenie na działalność w specjalnej strefie ekonomicznej. W marcu chcą montować pierwsze maszyny w fabryce.

Nowy Kisielin. Trwają już prace przygotowawcze na budowie fabryki. Inwestor ma do dyspozycji 8 hektarów gruntu. Hale mają być gotowe w lutym przyszłego roku.

Fot. Krzysztof Grabowski

To będzie pierwszy zakład wybudowany tutaj przez zagranicznego inwestora. Tempo jest duże, bo Bawarczyki wiedzą: co, dla kogo i kiedy chcą produkować. - Nie mogę

zdradzić do jakich marek samochodów trafią nasze wyroby - z uśmiechem mówi Stefan Frey, prezes firmy, który we wtorek opowiadał gościom z Zielonej Góry o swojej firmie i jej planach. - W Zielonej Górze będziemy produkować elementy do bagażników.

I zaraz pokazał, jak taki element będzie wyglądał. - To będzie część do audi Q5 nowej generacji - tłumaczy. Jego firma współpracuje z kilkunastoma wielkimi koncernami samochodowymi. Jednak naj-

ważniejszymi odbiorcami są wielkie koncerny niemieckie: Audi, Mercedes i Volkswagen.

Dlaczego inwestują w naszym mieście?

- Na etapie wyboru lokalizacji braliśmy pod uwagę wiele aspektów. W szczególności obecność wyższej uczelni i dostęp do wykwalifikowanej kadry. Kolejną rzeczą to dobrze skomunikowane położenie geograficzne. Takie możliwości daje Zielona Góra. Dlatego tutaj stawiamy nasz zakład - odpowiada prezes Frey.

Stefan Frey, prezes Ideal Automotive

Fot. Krzysztof Grabowski

ZIELONA GÓRA OD BAGAŻNIKÓW

Ideal Automotive specjalizuje się w produkcji elementów tapicerowanych. W Zielonej Górze będą wytwarzane elementy bagażników: tapicerka półek bagażnika oraz elementy oddzielające bagażnik od siedzeń. Odpowiednie materiały mają wpływ zarówno na estetykę pojazdu, jak i na jego wyciszenie.

Części te będą wytwarzane przez zgrzewanie kilku warstw materiałów w ogrzewanej prasie i dalej nabiorą kształtu w prasie formującej. Później będą cięte za pomocą strumienia wody i łączone z innymi elementami. Zakład w Zielonej Górze będzie produkował ok. 200 wariantów różnych elementów wykończenia bagażników.

stanie zakład w Nowym Kisielinie

W ZIELONEJ GÓRZE

Ideal Automotive jest drugą zagraniczną firmą (po Brinkmannie), która kupiła ziemię w Nowym Kisielinie, jednak jako pierwsza postawi tutaj swoją fabrykę.

- Mamy do dyspozycji działkę o powierzchni 8 hektarów. Na razie zagospodarujemy połowę. Stanie tutaj hala o powierzchni 18,1 tys. mkw - wylicza Piotr Górecki, który w bawarskiej firmie koordynuje projekt „Zielona Góra”. - Na początek postawimy tutaj trzy linie produkcyjne.

Według planu, zakład ma być gotowy 15 marca, w tym dniu zacznie się rozruch fabryki. Pierwsi pracownicy to 29 osób, które zostaną przeszkolone w innych zakładach, później będą szkolić innych pracowników. Docelowo zakład ma zatrudniać 400 osób na trzech zmianach.

- Będziemy wspierać inwestora. Umówiliśmy się, że w przyszłości rozkład jazdy autobusów MZK będzie tak zrobiony, żeby bez problemów pracownicy dotarli na swoją zmianę i po niej odjechali do centrum - dodaje wiceprezydent Dariusz Lesicki.

Zadowolony jest również wiceprezes Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, Stanisław Iwan. - Muszę przyznać, że współpraca z inwestorem i miastem przebiegała wzorowo. Było mnóstwo pracy w ekspresowym tempie, ale efekt jest.

- Tylko w tym roku sprzedaliśmy pięć działek. Inwestorzy deklarują, że zatrudnią minimum 520 osób i zainwestują 107 mln zł - wylicza Arkadiusz Kowalewski, prezes Lubuskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego.

16

tyle fabryk ma na całym świecie Ideal Automotive. Zatrudnia w nich 4.500 pracowników. Osiem (wraz z centralą) znajduje się w Niemczech, pięć w Czechach, po jednym w Chinach, Meksyku i Słowacji.

400

tyle osób docelowo ma pracować w fabryce w Zielonej Górze. Zakład będzie pracował na trzy zmiany. Wzrost produkcji i zatrudnienia będzie następował etapami. Ideal Automotive ma możliwość rozbudowy zakładu w Nowym Kisielinie i podwojenia zatrudnienia do 800 osób.

20-30

Tyle ciężarówek dziennie będzie wywozić produkcję zakładu w Nowym Kisielinie. Surowce i półfabrykaty trafią tutaj z Niemiec i Czech. Cała produkcja trafi za granicę, chociaż szefostwo firmy chciałoby zaopatrywać również polskie fabryki motoryzacyjne.

Fot. Materiały Ideal Automotive

W BAMBERGU

Główna siedziba Ideal Automotive znajduje się w Bambergu, pięknym mieście na północy Bawarii. Swoją historię wywodzi od założonej w 1964 r. firmy Schaffer zajmującej się wytwarzaniem dywanów. Przypominają o tym zabudowania stojące za oknami centrali Ideal.

- 15 lat temu przy produkcji dywanów pracowało tutaj 1.200 osób. Jednak utrzymywanie fabryki w środku miasta nie miało sensu. Teraz, zamiast hal fabrycznych, jest ok. 600 mieszkań o powierzchni od 35 do 200 mkw. - wyjaśnia prezes Frey. Nowy zakład powstał w Burgerbrach pod Bambergiem.

Po latach, w wyniku różnych przekształceń, powstała Ideal Automotive, która specjalizuje się w produkcji tapicerki samochodowej. W fabryce pod Bambergiem, którą zwiedziła delegacja z Zielonej Góry, produkowane są włókniny służące do wytwarzania gotowych elementów w zakładach rozsianych głównie po Niemczech i Czechach. W zajmującej ok. 3,5 hektara hali pracuje 200 osób na pięć zmian, dlatego prawie nie widać tutaj ludzi. Duża część prac jest zautomatyzowana, pracownicy do przemieszczania się po firmie używają rowerów.

Firma rozwija się bardzo dynamicznie. W ostatnich latach zwiększyła obroty dwukrotnie, do 400 mln euro rocznie. Jej najnowszą inwestycją jest oddana w tym roku fabryka w Malacky na Słowacji.

Tomasz Czyżniewski

BAMBERG

To miasto w Bawarii (rejencji Górna Frankonia) liczące ok. 70 tys. mieszkańców. Pierwsze wzmianki o Bambergu pojawiły się już w 902 r. To z jego okolic pochodzili koloniści, których osadzano w XVIII wieku na wielkopolskich wsiach zniszczonych przez epidemie i wojny. Ich potomków nazywano Bambrami - nazwa funkcjonuje do dzisiaj. Z Bambergu pochodził św. biskup Otton, który w XII wieku chrystianizował Pomorze Zachodnie. Dzisiaj jest patronem Pyrzyc i archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej, której jako sufragania podporządkowana jest nasza diecezja zielonogórsko-gorzowska.

Miasto robi olbrzymie wrażenie na przyjeźdźcach. Uroku dodaje mu rzeka Regnitz, przy której rozciąga się zabytkowe stare miasto wpisane na światową listę dziedzictwa kultury.

Fot. Krzysztof Grabowski

Turystów zachwycają liczne zabytki. Na zdjęciu stary ratusz pokryty ze wszystkich stron freskami. Zbudowano go na moście łączącym brzegi rzeki Regnitz.

Fot. Krzysztof Grabowski

Tymi zakątkami miasta też chcemy się zająć

Granice obszaru rewitalizacji powinny się rozszerzyć. Choćby po to, by objąć tak cenne dla Zielonej Góry miejsca jak Wzgórze Piastowskie czy Wzgórze Braniborskie. Mieszkańcy mogą zabrać głos w tej sprawie za pomocą internetowej ankiety.

Przypomnijmy, dr Krzysztof Lisowski (Pracownia badań społecznych i marketingowych) oraz Dorota Szaban, na zlecenie miasta badają miejsca, o które ma być rozszerzony obszar rewitalizacji. Rozmawiają z mieszkańcami, przedstawicielami organizacji pozarządowych, szkołami, spółdzielniami mieszkaniowymi, policją. Jest to potrzebne, by wytyczyć tzw. tereny zdegradowane. Choć brzmi zatrważająco, to nie chodzi o nic innego, jak o wskazanie rejonów, gdzie występują różne problemy społeczne, gospodarcze, przestrzenne (np. w danym rejonie jest wielu seniorów, a mało ludzi w tzw. wieku produkcyjnym). Oceniany też jest poziom bezpieczeństwa i bezrobocia.

Te badania są niezbędne, by wyznaczyć granice rewitalizacji w mieście i móc je

zmieniać. W ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Zielona Góra może w najbliższych latach wydać na rewitalizację ok. 46 mln zł. Bez unijnych pieniędzy tak duże inwestycje byłyby nierealne. To również szansa dla organizacji pozarządowych realizujących niewielkie projekty.

Dlatego miejscy radni, dwa miesiące temu uchwalili Gminny Program Rewitalizacji. Już wtedy mówiło się o potrzebie rozszerzenia granic obszaru rewitalizacji, w którym nie znalazły się np. Wzgórze Piastowskie czy Wzgórze Braniborskie. Teraz magistrat chce to nadrobić.

Przeprowadziliśmy wstępną ocenę całego miasta, które podzieliliśmy na kilkanaście rejonów opartych na rejonach szkół podstawowych. Służyły temu specjalnie dobrane wskaź-

niki. Dzięki temu wyeliminowaliśmy tereny, które nie spełniają wymogów - tłumaczy Małgorzata Maśko-Horyza, szefowa biura urbanistyki i planowania przestrzennego. - Oczywiście, to jest podział istotny tylko podczas badań. Po wyznaczeniu granic obszaru rewitalizacji, pieniądze będą dzielone na projekty, a nie terytorialnie.

Mieszkańcy nie muszą czekać na naukowców, sami mogą zabrać głos w sprawie rozszerzenia granic obszaru rewitalizacji. Można to zrobić drogą elektroniczną. Na stronie urzędu miasta: zielona-gora.pl w zakładce „Rewitalizacja” znajdują się wszystkie dokumenty, mapki oraz ankieta dotycząca aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Jej wypełnienie zajmie chwili-

łę. Żeby było szybciej i łatwiej rozszyfrować symbole w ankiecie, zamieszczamy dziś mapkę z legendą. Zaznaczono na niej kolorami obszary, o które pyta nas ankieta. Autorzy opracowania nazwali je symbolami np. 6B, 7A, 10B, 13A - za nimi kryją się konkretne fragmenty miasta, ulice, obiekty. Żeby zobaczyć, o które miejsca chodzi, trzeba otwierać kolejne łączniki na stronie internetowej, a tak wystarczy wziąć do ręki mapkę z „Łącznika” i z jej pomocą wypełnić ankietę. Popatrzcie, poczytajcie, zastanówcie się, a potem odpowiedzcie na pytania w ankiecie. Uwagi można zgłaszać do końca października.

Badania są możliwe dzięki funduszom z Pomocy Technicznej Programu Operacyjnego. (red)

6 B (rejon SP 1 - część południowa)

- **terytorium obszaru:** os. Łużyckie
- **granice obszaru:** od północy ul. Łużycka - od granic miasta do ogródków działkowych, granica ogrodów działkowych, ul. Zawadzkiego „Zośki”; od wschodu ul. Wyszyńskiego - od skrzyżowania z ul. Sucharskiego do ronda Anny German i dalej ul. ks. Michalskiego - do ul. Kilińskiego, ogródki działkowe, zabudowania przy ul. Niemena, ul. Tatrzańska, zabudowania „Budowlanki”, teren Ogrodu Botanicznego i Zespołu Szkół Zawodowych; od południa ul. Botaniczna; od zachodu granica miasta z gm. Świdnica
- **pow.** 500 ha, ok. 5.900 mieszkańców
- **instytucje publiczne,** m.in.: amfiteatr, ZOK, kąpielisko MOSiR, Centrum Usług Opiekuńczych
- **obiekty użyteczności publicznej,** m.in.: gimnazjum nr 2, przedszkole nr 8, zespół boisk „Pod Hubą”, Park Piastowski, Wzgórze Piastowskie
- **organizacje pozarządowe:** MKP „Lech Spartakus” Zielona Góra, ROD „Na Wzgórzach Piastowskich”, Sztab Ratownictwa, Zielonogórski Klub Tańca Sportowego „BUGS”, Zielonogórskie Towarzystwo Jazzowe
- **przedsiębiorczość:** 478 zarejestrowanych podmiotów

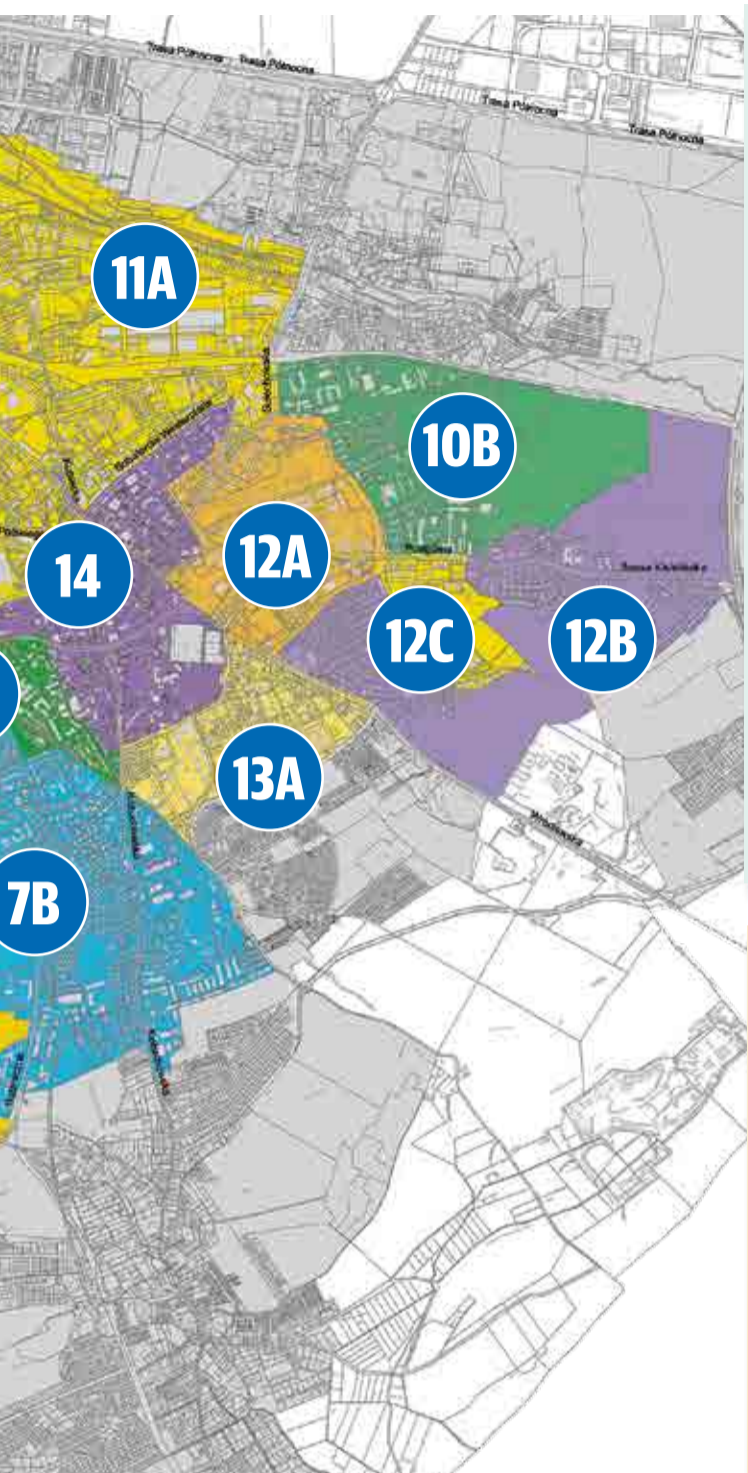
7 A (rejon SP 14 - część północna)

- **terytorium obszaru:** ul. 1 Maja, Fabryczna, Ogrodowa
- **granice obszaru:** od północy ul. Długa - od skrzyżowania z ul. Dąbrówki do skrzyżowania z ul. Fabryczną; od wschodu ul. Fabryczna i ul. Sikorskiego - od skrzyżowania z ul. Sienkiewicza do ul. Piwnej; od południa ul. Piwna, trasa „Zielonej Strzały” i ul. Ogrodowa do skrzyżowania z ul. Jaskółczą; od zachodu zabudowania przy ul. Niemena, ul. Tatrzańska, zabudowania „Budowlanki”, teren Ogrodu Botanicznego i Zespołu Szkół Zawodowych
- **pow.** 29 ha, ok. 1.867 mieszkańców
- **zabytki:** dawna winiarnia i dawna hala sportowa przy ul. Moniuszki, dawna fabryka włókiennicza przy ul. Fabrycznej, dawny dworzec południowy przy ul. Ogrodowej
- **instytucje publiczne:** hala sportowa „Zryw”, areszt śledczy
- **obiekty użyteczności publicznej,** m.in.: przedszkole nr 7, Park Kolei Szprotawskiej, Zaułek Artystów - Krzywy Komin
- **organizacje pozarządowe:** Polski Komitet Pomocy Społecznej Okręg Zielona Góra, „Centrum Metamorfoz”, Stowarzyszenie NOWE GRANICE, SZS „Ziemia Lubuska”
- **przedsiębiorczość:** 627 zarejestrowanych podmiotów

7 B (rejon SP 14 - część południowa)

- **terytorium obszaru:** płd. - wsch. część os. Piastowskiego, osiedle w rejonie ul. Raclawickiej, Potanieckiej, os. Robotnicze, os. Wygoda, tereny w rejonie byłego browaru
- **granice obszaru:** od północy ul. Długa - od skrzyżowania z ul. Dąbrówki do skrzyżowania z ul. Fabryczną; od wschodu ul. Fabryczna i ul. Sikorskiego - od skrzyżowania z ul. Sienkiewicza do ul. Piwnej; od południa ul. Piwna, trasa „Zielonej Strzały” i ul. Ogrodowa - do skrzyżowania z ul. Jaskółczą; od zachodu zabudowania przy ul. Niemena, ul. Tatrzańska, zabudowania „Budowlanki”, teren Ogrodu Botanicznego i Zespołu Szkół Zawodowych
- **pow.** 176 ha, 9.289 mieszkańców
- **zabytki:** domy przy ul. Kożuchowskiej, Głowackiego oraz domek winiarski przy ul. Krasickiego
- **instytucje publiczne:** rozgłośnia radiowa, Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna, Miejska Straż Pożarna, Krajowy Rejestr Sądowy, Inspekcja Weterynaryjna, Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego, Zespół Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej, ognisko muzyczne
- **obiekty użyteczności publicznej:** przedszkole nr 40, szkoła podstawowa nr 14, Zespół Szkół Specjalnych nr 1, liceum ogólnokształcące nr 1, Zespół Szkół Budowlanych, Zespół Szkół i Placówek Szkolenia Zawodowego, Zespół Szkół Zawodowych, zespół boisk „Orlik”, Ogród Botaniczny i Minizoo, park leśny ze stawami przy ul. Plater i Waszczyka, park leśny przy ul. Szczekocińskiej, „Zielona Strzała”
- **organizacje pozarządowe:** Lubuski Związek Piłki Nożnej, Lubuskie Towarzystwo Muzyczne im. H. Wieniawskiego, Stowarzyszenie „Nauka i Zawód”, Polski Związek Wędkarski Zarząd Okręgu, Stowarzyszenie Przyjaciół Radia Zachód
- **przedsiębiorczość:** 1.729 zarejestrowanych podmiotów

10 B (rejon SP 10 - część południowa)

- **terytorium obszaru:** osiedla w rejonie ul. Wazów, Konicza i Wyspiańskiego
- **granice obszaru:** od północy linia kolejowa „Odrzanka”; od wschodu tereny leśne, ogródki działkowe; od południa zabudowa przy ul. Akademickiej i ul. Podgórznej w rejonie UZ; od zachodu ul. Waryńskiego, Wyspiańskiego i Sulechowska - od ronda do ul. Bema
- **pow.** 103 ha, 4.155 mieszkańców
- **zabytek:** domek winiarza
- **instytucje publiczne:** kryta pływalnia i hala sportowa MOSiR, „Dom Harcerza”, Uniwersytet Zielonogórski, stadion UZ, Wojewódzki Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, OHP
- **obiekty użyteczności publicznej:** Zespół Szkół Ogólnokształcących i Sportowych, Zespół Szkół Elektronicznych i Samochodowych, Park Poetów
- **organizacje pozarządowe:** Stowarzyszenie Akademia Tenisa Pro „ATP”, Lubuskie Towarzystwo Naukowe, Parafialny MKS „ZRYW” Zielona Góra, KS KORNER
- **przedsiębiorczość:** 785 zarejestrowanych podmiotów

11 A (rejon SP 15 - część wschodnia i środkowa)

- **terytorium obszaru:** północna część śródmieścia z terenami przylegającymi: osiedlami w rejonie ul. Harcerskiej, Obywatelskiej, Energetyków, Osadniczej i Objazdowej, tereny byłego Zastalu
- **granice obszaru:** od północy ul. Osadnicza, al. Zjednoczenia, ul. Energetyków, ul. Batorego, północna granica Doliny Gęśnika; od wschodu ul. Sulechowska - od zabudowań przy ul. Strumykowej do ronda, ul. Wyspiańskiego - od ronda do skrzyżowania z ul. Chrobrego; od południa ul. Chrobrego, ul. Boh. Westerplatte, pl. Powstańców Wlkp., ul. Reja, ul. Jedności; od zachodu al. Zjednoczenia - od ronda PCK do ul. Objazdowej
- **pow.** 251 ha, 9.847 mieszkańców
- **zabytki:** znajdują się np. przy ul. Chrobrego i Wyspiańskiego
- **instytucje publiczne:** dworzec PKP i PKS, Wojewódzka i Miejska Biblioteka, ZUS, wydziały urzędu miasta, Wojewódzki Sztab Wojskowy, Centrum Przyrodnicze
- **obiekty użyteczności publicznej:** szkoła podstawowa nr 15, gimnazjum nr 6, liceum plastyczne, przedszkole nr 19 i 18, żłobek nr 1, tereny spacerowe Dolina Gęśnika, boisko „Orlik” - dwa kompleksy
- **organizacje pozarządowe:** Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii, Zielonogórski Uniwersytet Trzeciego Wieku, Zielonogórskie Stowarzyszenie Amazonki, Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Boksing” Zielona Góra, ZHP, Stowarzyszenie Architektów Rzeczypospolitej SARP
- **przedsiębiorczość:** 2.309 zarejestrowanych podmiotów

12 A (rejon SP 7 - część zachodnia)

- **terytorium obszaru:** wschodnia część śródmieścia
- **granice obszaru:** od północy al. Niepodległości - od placu Bohaterów do ul. Chrobrego, ul. Chrobrego, ul. Wyspiańskiego - do ul. Waryńskiego; od wschodu ul. Waryńskiego, od południa ul. Lwowska i ul. Wrocławska; od zachodu ul. Podgórzna i pl. Piłsudskiego
- **pow.** 74 ha, 2.660 mieszkańców
- **zabytki:** dom winiarza przy ul. Wrocławskiej, budynki przy ul. Chrobrego i Wyspiańskiego
- **instytucje publiczne:** szpital wojewódzki, filie miejskiej biblioteki, urząd miasta, urząd marszałkowski, Palmiarnia
- **obiekty użyteczności publicznej:** gimnazjum nr 3, liceum nr 5, przedszkole nr 3, Park Tysiąclecia, park na Wzgórzu Winnym
- **organizacje pozarządowe:** Zielonogórskie Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum Domowe” im. św. Pawła, Zielonogórskie Stowarzyszenie Kardiologiczne, Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka, Lubuska Regionalna Organizacja Turystyczna „LOTUR”
- **przedsiębiorczość:** 521 zarejestrowanych podmiotów

12 B (rejon SP 7 - część południowa)

- **terytorium obszaru:** os. Braniborskie, zabudowa w rejonie ul. Niecałej, zabudowa w rejonie ul. Gajowej
- **granice obszaru:** od północy ul. Podgórzna - od skrzyżowania z ul. Władysława IV do skrzyżowania z trasą S3, granica lasu przy zabudowie w rejonie ul. Gajowej oraz przy cmentarzu; od południa ul. Wrocławska; od zachodu ul. Lwowska
- **pow.** 144 ha, 2.898 mieszkańców
- **zabytki:** budynki w ewidencji konserwatorskiej np. przy ul. Pięknej, Siemiradzkiego, Tkackiej
- **instytucje publiczne:** stacja meteorologiczna
- **obiekty użyteczności publicznej:** żłobek nr 7, Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy „Park Braniborski”
- **organizacje pozarządowe:** Lubuskie Towarzystwo Fotograficzne Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Miasta „Zielonogórskie Perspektywy”, Stowarzyszenie Ośrodek Psychoterapii i Rozwoju
- **przedsiębiorczość:** 636 zarejestrowanych podmiotów

12 C (rejon SP 7 - część środkowa)

- **terytorium obszaru:** zabudowa wielorodzinna przy ul. Władysława IV i Chmielnej
- **granice obszaru:** od północy ul. Podgórzna - od skrzyżowania z ul. Lwowską do ul. Władysława IV; od wschodu granica lasu przy zabudowie w rejonie ul. Niecałej; od południa las i ul. Chmielna; od zachodu ul. Braniborska, zabudowa jednorodzinna przy ul. Braniborskiej, ul. Lubuska
- **pow.** 27 ha, 3.341 mieszkańców
- **zabytki:** Wieża Braniborska ujęta jest w ewidencji konserwatorskiej
- **instytucje publiczne:** Uniwersytet Zielonogórski - Instytut Astronomii, Dom Pomocy Społecznej dla Kombatantów
- **obiekty użyteczności publicznej:** szkoła podstawowa nr 7, filia biblioteki miejskiej
- **organizacje pozarządowe:** Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii
- **przedsiębiorczość:** 636 zarejestrowanych podmiotów

13 A (rejon SP 17 - część północna)

- **terytorium obszaru:** os. Morelowe
- **granice obszaru:** od północy ul. Sienkiewicza; od wschodu ul. Wrocławska - od południa ul. Słowackiego; od zachodu ul. Piwna i ul. Sikorskiego
- **pow.** 49 ha, 3.080 mieszkańców
- **zabytki:** przy ul. Strzeleckiej, wille i zakłady Suckerów przy ul. Sienkiewicza
- **instytucje publiczne:** Komenda Miejska Policji, Prokuratura Okręgowa i Rejonowa, Regionalne Centrum Animacji Kultury, Powiatowy Urząd Pracy, strzelnica
- **obiekty użyteczności publicznej:** Zespół Edukacyjny nr 2, liceum ogólnokształcące nr 3, filia biblioteki miejskiej, skwer przy ul. Partyzantów
- **organizacje pozarządowe:** Zielonogórski Klub Sportowy „Gwardia”, Pracownia Przestrzeni, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem”
- **przedsiębiorczość:** 406 zarejestrowanych podmiotów

14 (rejon SP 6)

- **terytorium obszaru:** stare miasto i śródmieście
- **granice obszaru:** od północy ul. Jedności, ul. Reja, pl. Powstańców Wlkp. ul. Kazimierza Wielkiego; od wschodu ul. Chrobrego, pl. Piłsudskiego, ul. Wrocławska - do ul. Sienkiewicza; od południa ul. Sienkiewicza; od zachodu ul. Fabryczna i ul. Długa
- **pow.** 88 ha, 5.951 mieszkańców
- **zabytki:** obszar wpisany w większości do rejestru zabytków, obiekty - ratusz, kościół Matki Boskiej Częstochowskiej, kościół konkatedralny pw. św. Jadwigi, zespół fabryk włókienniczych Polska Wełna przy ul. Wrocławskiej, budynek rezerwy przy pl. Słowiańskim, gimnazjum fryderycjańskie przy pl. Słowiańskim, budynek sądu przy pl. Słowiańskim, budynek poczty przy pl. Pocztownym
- **instytucje publiczne:** ratusz, wydziały urzędu miasta, kuria biskupia, straż pożarna, urzędy centralne, Centrum Nauki Kopernik, Lubuski Teatr, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Biuro Wystaw Artystycznych, Centrum Usług Opiekuńczych, sądy
- **obiekty użyteczności publicznej:** szkoła podstawowa nr 6, przedszkole nr 3, liceum ekonomiczne, targowisko miejskie, Park Sowińskiego
- **organizacje pozarządowe:** Stowarzyszenie Wspierania Aktywności Obywatelskiej „Civis Sum”, „Inicjatywa dla zwierząt”, Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Zielonogórski, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej Ośrodek Regionalny, ZHR, Organizacja Przedsiębiorców Ziemi Lubuskiej
- **przedsiębiorczość:** 2.867 zarejestrowanych podmiotów

W ŚWIDNICY

Nowa siedziba straży gminnej

Straż gminna od kilku dni mieści się przy ul. Długiej 85, kiedyś był tu ośrodek zdrowia.

Dwa tygodnie wcześniej przeniósł się tu też Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Po przeniesieniu GOPS-u okazało się, że w budynku jest jeszcze miejsce dla naszej pani strażnik. Tu są lepsze warunki do pracy, a przede wszystkim większy komfort mają klienci - podkreśla wójt Adam Jaskulski.

Świdnicka straż gminna jest jednoosobowa. Służbę pełni kobieta. - I bardzo dobrze sobie radzi - mówi wójt. - Choć kilkanaście lat temu utworzono w Świdnicy formację, by chronić porządek publicznego, nie ma ona zastępować policji. Co raz mniej podejmuje się też interwencjami z powodu palenia plastikami czy wylewania nieczystości, znacznie częstszą przyczyną działań jest zablokowany wyjazd drogowy albo wałęsające się psy.

Kontakt ze strażą gminną dostępny jest obecnie pod nr. tel. 606 183 360. (el)

Mieszkańcy wybrali!

Sześć inwestycji - tyle zrealizuje Sulechów w przyszłym roku z budżetu obywatelskiego.

Procedura kształtowania przyszłorocznego budżetu obywatelskiego gminy Sulechów rozpoczęła się w maju br. Na 2017 r. radni przeznaczyli 500 tys. zł., o podziale których decydować miała większość głosów mieszkańców. Głosowanie zaczęło się 16 sierpnia i to od razu z impetem. Tym razem nie zostawiono niczego na ostatnią chwilę, jak to było podczas pierwszego etapu, czyli podczas zgłaszania pomysłów inwestycyjnych. Wtedy, na tydzień przed zamknięciem bramek w urzędzie, złożono zaledwie dwa wnioski i nad ideą obywatelskiej partycypacji w kształtowaniu gminnych finansów zawisł znak zapytania.

Teraz, podczas ostatniego etapu kształtowania budżetu, który skończył się 15 września, zagłosowało około 7,5 tysiąca mieszkańców gminy. Na wypełnione karty do głosowania nie trzeba było długo czekać. Niestety, podobnie jak w ubiegłym roku, wśród oddanych głosów bardzo dużo zostało

unieważnionych z powodu popełnionych przez mieszkańców proceduralnych błędów.

- Myślę, że można mówić o dużym zainteresowaniu. Oddano 6,5 tysiąca ważnych głosów, niestety, również około tysiąc nieważnych. Niektórzy mieszkańcy zagłosowali kilka razy, inni głosowali bez stałego zameldowania i wpisu do rejestru wyborców, jeszcze inni na karcie do głosowania zaznaczyli kilka inwestycji zamiast jednej - mówi Danuta Jurzak, zastępca burmistrza Sulechowa.

Do przyszłorocznej realizacji przejdzie sześć zadań (na karcie do głosowania było ich 15), o których losie zdecydowała większość głosów obywateli. Aż 1.280 mieszkańców zagłosowało na zakup używanego miniautokaru dla szkoły podstawowej nr 1 w Sulechowie. Pozostałe wybrane inwestycje to: modernizacja terenu rekreacyjno-sportowego przy szatni Klubu Sportowego „Sokół” w Kalsku, modernizacja boiska spor-

towego w Kijach, rewitalizacja terenu rekreacyjno-wypoczynkowego przy sali wiejskiej w Krężołach, ob-

głosowania, była budżetowym pewniakiem.

Wybrane przedsięwzięcia mają kosztować łącznie blisko 435 tys. zł, a więc nie wykorzystają puli przeznaczonej przez radnych na przyszłoroczny budżet obywatelski.

- Kolejne, według liczby zebranych głosów, siódme zadanie, nie mogło wejść do budżetu, bo tę pulę by przekroczyło - wyjaśnia D. Jurzak. Ale jeszcze nic straconego. Podczas realizacji poszczególnych inwestycji ich koszty mogą okazać się mniejsze. To szansa na rozszerzenie listy obywatelskiej.

Zdecydowanie natomiast przekroczono pulę (o 115 tys. zł) przeznaczoną na realizację przyszłorocznych „inwestycji dużych”, która pierwotnie wynosiła 300 tys. zł. Zezwoliła na to uchwała rady miejskiej przesuwająca brakujące pieniądze z tzw. projektów małych na duże. Procedury związane z wykonaniem budżetu obywatelskiego ruszą od stycznia 2017 r. (el)

1.280

tylu mieszkańców zagłosowało na zakup miniautokaru dla SP 1

niżenie krawężników przy przejściach dla pieszych w Sulechowie oraz siłownia „pod chmurką” w Łęgowie. Ta ostatnia, jako jedyna „inwestycja mała” na karcie do

W SULECHOWIE

Studenci znów na uczelni

Około 500 studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie rozpoczęło naukę w nowym roku akademickim.

Uroczystość inauguracji na odbyła się 4 października. Mowę inauguracyjną wygłosił prof. Marian Miłek, rektor uczelni. W województwie lubuskim od kilku lat drastycznie maleje liczba absolwentów uczelni wyższych. Problem szczególnie dotyczy kierunków

technicznych i ścisłych. Pod tym względem jesteśmy na ostatnim miejscu w Polsce. Dlatego, zdaniem rektora, czas na mobilizację wszystkich sił w celu rozwoju szkolnictwa wyższego. Bez kreatywnych absolwentów będzie bardzo trudno o innowacyjność w Lubuskim - mówił rektor.

Praktyczny profil kształcenia w sulechowskiej uczelni stanowi podstawę jej współpracy z przemysłem, od lat przynosząc korzyść studentom, firmom i uczelni, oraz ze szkołami średnimi. Ta współpraca polega na korelacji programów studiów i szkolnych programów nauczania w celu zachowania ciągłości

O znaczeniu praktycznego profilu kształcenia sulechowskiej uczelni mówił rektor, prof. Marian Miłek

Fot. PWSZ w Sulechowie

nauki. Praktyczny profil kształcenia jest również podstawą współpracy sulechowskiej uczelni z przedstawicielami władzy.

Dariusz Wróblewski, starosta zielonogórski, jeden z gości uroczystości inauguracyjnej rok akademicki 2016/2017, mówił o wspólnym projekcie „Tu mieszkam, tu się uczę, tu pracuję”, którego celem jest wsparcie kształcenia zawodowego. Natomiast Ignacy Odważny, burmistrz Sulechowa zadeklarował wsparcie w usunięciu płotu, który dzieli sulechowską uczelnię i tutejszy Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych. Obie szkoły pracują nad korelacją programów, aby uczeń Centrum

Kształcenia Ustawicznego mógł skończyć naukę jako inżynier po PWSZ. Dziękuję je płot ma więc wymiar nie tylko symboliczny.

Podczas inauguracji mówiono też o nowych kierunkach kształcenia w Sulechowie i perspektywach, które daje sulechowska uczelnia. W przyszłym roku akademickim uczelnia planuje otwarcie pięciu nowych kierunków, powstały już nowe kierunki studiów podyplomowych oraz 40-godzinne kursy dla profesjonalistów i pasjonatów. Według ogólnopolskiego systemu ELS (Ekonomiczne Losy Studentów), absolwenci PWSZ są najlepiej zarabiającymi w województwie. (el)

Fot. UM Sulechów

W SULECHOWIE

Jak jeżdżą, jak wyglądają!

Zabytkowe auta pojawiły się tu w minioną sobotę, 1 października, wzbudzając zainteresowanie tutejszych miłośników motoryzacji i przechodniów. Niezwykły pokaz był częścią III Jesiennego Rajdu Pojazdów Zabytkowych zorganizowane-

go na koniec sezonu przez Automobilklub Wielkopolski. Trasa rajdu, około 100 kilometrów, wiodła m.in. przez Sulechów. Przed południem na tutejszym rynku pojawiło się kilkadziesiąt pojazdów nie z tej epoki. Wśród nich ford A z 1930 r. i stary ambulans z „medyczną obsługą”..., na szczęście bez pacjenta. (el)

W ZABORZE

Coolturałni w akcji

Stowarzyszenie Miłośników Czarnej zabiera dzieci i młodzież z gmin Zabór i Otyń na trzecią coolturałną wycieczkę z cyklu „Z kulturą mi do twarzy”. W tę niedzielę, 9 października, 40-osobowa grupa uczniów ze szkół podstawowych,

gimnazjum oraz szkół ponadgimnazjalnych wybierze się do Zielonej Góry. Kulturalnych wrażeń będą szukać w Filharmonii Zielonogórskiej oraz w Ciemna City. Uczestnicy wyjadą o 14.00 spod świetlicy wiejskiej w Czarnej. Warto sprawdzić, czy są jeszcze wolne miejsca. Nr tel. w Zaborze: 512 131 299. (el)

PREZYDENT NA 96 FM
w każdą środę o godzinie 12:30 w Akademickim Radiu Index
tel. 68 326 96 96 **NA ŻYWO**

Naukę polską czekają duże zmiany

- Moje życzenia dla studentów UZ będą proste: obyście po skończonych studiach mogli być dumni ze swoich profesorów - życzył prezydent Janusz Kubicki podczas poniedziałkowej inauguracji nowego roku akademickiego.

To już 15. raz zabrzmiał „Gaudeamus igitur” w murach auli Uniwersytetu Zielonogórskiego. Gościem specjalnym uroczystości był Jarosław Gowin, wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego. Naturalne zainteresowanie zebranych wzbudziło wystąpienie wicepremiera J. Gowina. Szef resortu szkolnictwa wyższego od kilku już miesięcy zapowiada głębokie zmiany, jakie mają dotknąć środowisko akademickie. Stąd nadzieja zielonogórskich akademików na poznanie przynajmniej głównych kierunków przemian.

Wicepremier zaczął od komplementów: - Jest mi bardzo miło gościć w murach UZ, to bardzo ważna uczelnia, również z powodu strategicznego położenia, biorąc pod uwagę bliskość granicy państwowej, gratuluję wam dotychczasowych osiągnięć.

J. Gowin przypomniał brak symetrii pomiędzy dochodem narodowym i nakładami na naukę.

Zwieńczeniem poniedziałkowych uroczystości było symboliczne pasowanie przedstawicieli studentów pierwszego roku i doktorantów

Fot. Krzysztof Grabowski

- Zajmujemy 24. pozycję w świecie pod względem osiąganego PKB, tymczasem w rankingu nakładów na naukę zajmujemy dopiero 37. pozycję, jeszcze gorzej wypadamy w rankingach oceniających poziom naszych uczelni, zajmujemy dopiero 38. miejsce, to musi się zmienić - podkreślił mówca.

Co planuje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego? Reforma ma być oparta o cztery filary. Ma się zmienić sposób finansowania polskiej nauki. Obecny model polega na uzależnieniu państwowych subwencji od liczby studentów. Nowy model ma być oparty o liczbę patentów, wdrożonych technologii i wielu

innych wskaźników obrazujących intensywność i efektywność współpracy uczelni z gospodarką. Drugi filar zmian to ustawa radykalnie ograniczająca biurokrację. Uczelnie same mają decydować, czy będą wydziałowe, czy jeszcze inne, wedle swych potrzeb.

- Biurokracja skutecznie kępuje polską naukę, na po-

ziomie ministerialnym już uprościliśmy przepisy, teraz czas na uczelniane senaty, aby przeprowadziły podobny zabieg. Liczę na prof. Tadeusza Kuczyńskiego, także nauka zielonogórska powinna wyzwolić się z nadmiernej kępującej przepisów - tu wicepremier zwrócił się wprost do rektora UZ.

Kolejna ważna zmiana to nowy charakter Państwowej Komisji Akredytacyjnej, która do tej pory była ciałem o charakterze oceniającym. Komisja zdecydowała bowiem, czy uczelnia może utworzyć nowy kierunek nauczania. PKA ma być teraz ciałem doradczym. Decyzje kwalifikacyjne przejęło ministerstwo.

Według mówcy, trzeba wprowadzić trzy typy uczelni wyższych: dydaktyczne, czyli skupiające się wyłącznie na nauce studentów; dydaktyczno-naukowe oraz uczelnie badawcze, czyli takie, które poświęcą się badaniom naukowym. Największa zmiana szykuje się

pod postacią nowej ustawy o szkolnictwie wyższym.

- Powołałem trzy niezależne zespoły, aby przygotowały konkurencyjne projekty tej samej ustawy. Lada moment rozpoczniemy sezon licznych debat i konferencji, podczas których analizować będziemy wszystkie kluczowe aspekty związane z tymi projektami. W przyszłym roku, w październiku, odbędzie się Kongres Nauki Polskiej, który powinien zamknąć etap środowiskowych dyskusji - zapowiedział wicepremier.

Według J. Gowina, od przyszłego roku nakłady na naukę polską zostaną zwiększone o minimum 550 mln zł.

Wicepremier podziękował zielonogórskiemu profesorowi, Grzegorzowi Benyskowi, za duży wkład pracy i osobiste zaangażowanie w przygotowywanie nowych propozycji współpracy świata gospodarki ze światem polskiej nauki.

(pm)

W ZIELONEJ GÓRZE

Uczniowie uhonorowali bohaterkę

- Moja mama nie dzieliła ludzi wedle narodowości, koloru skóry czy rasy. Dla niej, ludzie byli tylko źli lub dobrzy - tak Janina Zgrzemska opisała Irenę Sendlerową, która podczas II wojny światowej uratowała ponad 2,5 tys. żydowskich dzieci.

Zielonogórskie rondo na Trasie Północnej, przy wyjeździe na Przylep, od maja br. ma patrona. To Irena Sendlerowa. Wszystko zaczęło się od inicjatywy stowarzyszenia „Młodzi lo-

kalni” oraz zielonogórskiej Młodzieżowej Rady Miasta, aby w godny sposób upamiętnić postać tej wybitnej Polki, dzięki której 2,5 tys. żydowskich dzieci przeżyło koszmar II wojny światowej. Propozycja młodych została poważnie potraktowana przez radę miasta, która podjęła w tej sprawie stosowną uchwałę.

W ostatni wtorek gościliśmy córkę Ireny Sendlerowej, Janinę Zgrzemską. Podczas spotkania z zielonogórską młodzieżą szkolną wspominała: - Moja mama szła przez życie z bagażem pozytywnych wartości. W młodości napatrzyła się na wielką ludzką biedę. To doświadczenie ukształtowało mamę na całe jej długie

Z uczniami spotkali się zaproszeni goście, m.in. od prawej: Marek Michalak i Janina Zgrzemska

Fot. Daria Śliwińska-Pawlak

życie, zawsze była otwarta na cierpienie drugiego człowieka.

Licznie przybyli uczniowie poznali nie tylko frapujące szczegóły związane z

heroiczną postawą patronki zielonogórskiego ronda, wysłuchali także fragmentów reportażu radiowego autorstwa zielonogórskiego dziennikarza Cezarego Galaka, który osobiście rozmawiał i nagrywał bohaterkę wtorkowego spotkania.

- Irena Sendler wielokrotnie musiała stawić czoła największym niebezpieczeństwom, obyście nigdy nie musieli zdawać aż tak dramatycznych życiowych egzaminów - zwróciła się do uczniów wiceprezydent Wioleta Haręźlak.

Irena Sendler jest laureatką tytułu i medalu Sprawiedliwy Wśród Narodów Świata. Komunistyczne władze Polski nie zezwoliły pani Irenie na wyjazd do Izraela.

Dopiero wiele lat później dane jej było uczestniczyć w ceremonii dekoracji, zasadziła także symboliczne drzewko życia.

Świat o polskiej bohaterce usłyszał ponownie na dwa lata przed jej śmiercią. Za sprawą dwóch amerykańskich studentek, które napisały teatralną sztukę poświęconą cichemu bohaterstwu pani Ireny.

- Mama żyła cicho i skromnie. Swoje wojenne bohaterstwo uważała za coś normalnego - oceniła J. Zgrzemska.

W spotkaniu uczestniczył Marek Michalak, rzecznik praw dziecka, który mówił m.in. o prawach obywatelskich młodych.

(pm)

WIEŚCI ZE SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI >>>

Czy to musi być czekolada? A nie! Na Dzień Chłopaka, dziewczynki z grup Elfy i Zuchy w Rozśpiewanym Przedszkolu nr 34, zakasały rękawy i zabrały się za przygotowanie pysznego i zdrowego koktajlu dla kolegów. Banany, awokado, na wierzchu słodka posypka... Pycha!

Fot. Materiały MP 34

Uczniowie dobrze wiedzą, jak bezpiecznie poruszać się po drogach i co robić, żeby być widocznym dla kierowców. Wiedzę tę przekazują im policjanci podczas spotkań w szkołach, każde dziecko dostaje też odłask ufundowany przez urząd miasta.

Fot. Materiały KMP

Szkoła fryderycjańska - widok przedwojenny od strony filharmonii

Ze zbiorów Muzeum Ziemi Lubuskiej

Budynek przy ul. Lisowskiego ma już odnowioną elewację

Archiwum urzędu

SPACEROWNIK ZIELONOGÓRSKI ODC. 184

Dawna szkoła ma nowy blask

Dawna szkoła fryderycjańska wreszcie nabrała kolorów i przestała straszyć przechodniów. Po odnowieniu elewacji wygląda jak nowa... chociaż ma 250 lat. Takie gmaszyska kiedyś budowano.

- Czyżniewski! Co tutaj hodujesz? - moja żona wywleka ze zlewu patelnię. Podobno leżała tam już od jakiegoś czasu. Kto by pomyślał...

- Czyżniewski! Ty nie myśl, ty zmywaj! A swoją drogą - mógłbyś pomyśleć o niedawno odnowionych budynkach. Jak zmieniła się szkoła przy Lisowskiego... Chodziłam tam grać na akordeonie - moja żona ostatnio spacerowała po deptaku i okolicach.

Co z tą szkołą przy Lisowskiego?

- Rzeczywiście, udało się odnowić elewację - przyznaje Edward Nalepa, który w magistracie pilotuje program wspierania przez miasto odnowy starych budynków wpisanych w rejestr zabytków.

- W tym roku, udało się nam zrealizować 25 zadań. Kosztowały ok. 2,5 mln zł, miasto dołożyło 1,2 mln zł - wylicza E. Nalepa. - Udało się nam odnowić perełki, np. kamienice przy ul. Wypiańskiego 12 czy budynek przy Chopina 21, czyli dawnej Skarbowej.

Z tego samego programu odnowiono również elewację dawnej szkoły fryderycjańskiej, przy ul. Lisowskiego. - Budynek zaczyna odzyskiwać dawną świetność. Przed laty zrobiliśmy dach. To było najważniejsze. Później instalacje elektryczne, teraz elewację - cieszy się jeden z mieszkańców. Nie obyło się bez kłopotów.

- Fundamenty od strony filharmonii były w opłakanym stanie. Trzeba je było wymienić i wzmacniać - wyjaśnia E. Nalepa.

Mnie to nie dziwi, bo budynek jest wiekowy. Wiecie, że tuż po wojnie ulica Lisowskiego jeszcze nazywała się ul. Szkolną? To nawiązanie

Szkoła fryderycjańska w 1915 r. Nazwa ulica Szkolna obowiązywała jeszcze po 1945 r.

Ze zbiorów biblioteki UZ

Widok na szkołę fryderycjańską od strony ul. Kasprowicza - okres międzywojenny

Ze zbiorów Sławomira Ronowicza

do przedwojennej, niemieckiej tradycji. A było to tak. Dawno, dawno temu, nie za górą i nie za lasami, ale w Grünbergu. Powiedzmy, równo 270 lat temu. Czyli w 1746 r., w marcu, do naszego miasta przyjeżdża Krzysztof

Kaufmann, który obejmuje stanowisko burmistrza po zmarłym poprzedniku. To epoka wielkich zmian. Jeszcze sześć lat wcześniej miasto należało do Austrii. W tym katolickim kraju ewangelicy nie mogli budować

swoich świątyń, nawet gdy stanowili większość mieszkańców. To się zmieniło po zajęciu Zielonej Góry przez Prusy, w 1740 r. Dlatego największym wzywaniem dla nowego burmistrza była budowa nowej świątyni, czyli

dzisiejszego kościoła pw. Matki Bożej Częstochowskiej. Kamień pod jego budowę wmurowano 17 września 1746 r. Budowa trwała dwa lata.

- A teraz trzeba jeszcze wybudować szkołę - marzył burmistrz Kaufmann. Nie było jednak to takie proste. Po budowie kościoła kasa miasta była pusta. Mieszczan również. Trzeba było poczekać jeszcze 20 lat. Do 9.00 rano, 2 maja 1768 r.

Tłumy zielonogórzan przyszyły na plac nieopodal kościoła. - Odbyło się to przy trąbach i bębnach i tak wspaniale było na to wszystko patrzeć - odnotował kronikarz.

Zielonogórzanie dobrze znają to miejsce. Już 9 kwietnia pochodzący z Lubka murarz Krunpelt wytyczył plac, na którym dwa dni później mieszkańcy zaczęli kopać fundamenty. Jeszcze niedawno był tu ogród położony przy murach miasta. Część z nich posłużyła za fundamenty nowej budowli.

Burmistrz Kauffman z dumą patrzył na wykopy. Oprócz ratusza, w mieście jeszcze nie było tak okazałego świeckiego budynku. Większe są tylko kościoły.

Powstanie nowoczesna szkoła z czterema klasami lekcyjnymi, każda z czterema oknami. 300 uczniów, których przyjmie szkoła, nie będzie narzekać na brak światła.

Do tego dojdą mieszkania dla nauczycieli i pastora, na poddaszu zamieszkał przyjezdni uczniowie.

Przez całe lato mieszczanie zwozili na budowę kamienie i cegły. Wreszcie 10 października mistrz cieślarski Scharf zawiesił na budynku wiechę, co dało pretekst do kolejnej zabawy. Chór śpiewał, walono w

bębny, werble, notable wzywali budynek, czeladnicy ciesielscy przemykali wśród zgromadzonych z tarczami w dłoniach, zbierając fundusze na dokończenie inwestycji

Zajął to jeszcze rok. Szkołę poświęcono 5 marca 1770 r., oficjalnie nadając jej imię Fryderyka II. Nauczyciele wprowadzili się do swoich mieszkań 20 kwietnia.

- Początkowo szkoła przeznaczona była dla chłopców i dziewcząt, aż do 1812 r., kiedy to nauczanie dziewcząt przeniesiono do osobnej szkoły usytuowanej przy pl. Słowiańskim - dodaje Zbigniew Bujkiewicz, z archiwum państwowego, autor książki o szkołach w naszym regionie w XIX i pierwszej połowie XX wieku.

Po pierwszej wojnie światowej do gmachu wprowadził się uniwersytet ludowy i miejskie archiwum. Jednak najbardziej znaną instytucją, która tutaj zagościła, było miejskie muzeum. Nie mieściło się ono w dotychczasowej siedzibie przy ul. Dra Pieniężnego i w 1936 r. część archeologiczną ekspozycji umieszczono w dwóch przebudowanych klasach szkoły fryderycjańskiej. - Obydwoma muzeami zarządzał Martin Klose. Muzeum funkcjonowało w tym budynku do 1957 r.

W pamięci zielonogórzan dawna szkoła fryderycjańska zapisała się jako dworzec autobusowy. W budynku można było kupić bilet, autobusy zręcznie manewrowały na placu, gdzie dziś stoi dom handlowy Meteor.

Autobusy PKS-u wyjeżdżały stąd aż do 1964 r., wtedy dworzec przeniesiono do nowego obiektu przy ul. Dworcowej.

Tomasz Czyżniewski